

Christian De Coninck

Het Octopuscomplex

Misdaadroman

Houtekiet

Antwerpen / Amsterdam

Opgedragen aan alle collega's
die tijdens hun dienst
om het leven kwamen.

Met dank aan
Freddy, Roland, Greet, Ine en Jan,
en natuurlijk mijn ma voor hun blijvende steun,
constructieve opmerkingen en hulp.

‘Tja, Meneer Bontemps,’ had de tuinman gezegd, ‘de winter is op komst.’

En juist nu, op zo’n gure morgen, had hij een afspraak in Keulen om er zijn project te bespreken. Marcel Bontemps haalde met een zucht zijn schouders op en wierp een blik op de straat. De Bossquare, in de hoogstad van Brussel, was zoals gewoonlijk verlaten.

Hij wierp zijn zware mantel achteloos op de achterbank van de auto en opende de elektrische garagepoort. Mopperend nam de dikke man plaats achter het stuur van zijn Volvo, een bedrijfswagen. De marineblauwe auto, een s80, was uitgerust met alle laatste snufjes: een speciale geluidsinstallatie, gekoppeld aan de gsm, allebei met bediening aan het stuur. Een geavanceerd gps-systeem, dat niet alleen de exacte reisroute aangaf, maar ook de files en de vaste flitspalen. De zetels waren ergonomisch en volledig elektrisch bestuurbaar.

De man was over de zestig. Zijn lichaam was onverzorgd. Hij was rond en leed duidelijk aan obesitas. Onder zijn ogen zaten donkere wallen. Zijn levenswijze was die van een zakenman die geen enkele aandacht aan zijn gezondheid besteedde. Hij hield van stevige maaltijden, dure wijnen en natuurlijk de *pousse-café*.

Hij had blijkbaar een uitstekende kleermaker, die erin slaagde om zijn onelegante verschijning min of meer te verhullen in een duur pak.

Met enige moeite manoeuvreerde hij de wagen uit de garage. Hij draaide de temperatuur van de airconditioning op 22°C. De elektronische climate control sprong aan en spuwde warme lucht in de wagen. Uit de stereo vloeide zachte orkestmuziek. De gemoedelijke sfeer in de wagen bracht hem in een betere stemming. Met een gezwind gebaar reed hij de straat uit, weg uit de stad. Hij verliet de Bossquare die op de Louisalaan uitkwam. Het was nog vroeg. Er was weinig verkeer. Hij reed enkele wagens met hoge snelheid voorbij.

Hij dook de tunnel onder het Louisaplein in en reed de kleine ring op. Hij schakelde zijn cruise control in en programmeerde de snelheid op 120 km/h.

Dat kon nog net in de bebouwde kom, vond hij.

Hij had al een paar boetes voor overdreven snelheid gekregen. Niet dat financiële aspect stoorde hem, maar het feit dat hij bij recidive mogelijk zijn rijbewijs zou kwijtraken. De klootzakken hadden de wet gewijzigd en wilden ook de rijken laten boeten door hun rijbewijs in te trekken.

‘Het wordt tijd dat dit apenland eindelijk eens behoorlijk wordt bestuurd, met harde hand. De groenen en de roden zijn goed genoeg om op de velden te werken en in de bossen te gaan wandelen,’ gromde hij.

Bontemps stortte regelmatig grote sommen geld aan een politieke partij. Vroeger kon hij die uitgaven van de belastingen aftrekken. Maar ook dat hadden ze veranderd. De bedragen waren beperkt, net zoals de belastingaftrek. Toch zag hij die stortingen niet als een verliespost.

Je moet ze te vriend houden, dacht hij. Het is een investering op lange termijn.

Hij fantaseerde verder hoe goed het leven wel zou zijn zonder politiek. Hij beschouwde politiek als een noodzakelijk kwaad.

Toen hij de Madou-tunnel wilde inrijden, sneed een kleine personenwagen hem onverwacht de weg af. Bontemps duwde krachtig op de rem om een aanrijding te vermijden. De ABS en het antislipsysteem van de wagen werkten feilloos. Zijn auto vertraagde snel zonder te slippen.

‘Idioot!’ riep hij.

De zware ontploffing deed de chauffeurs van de andere wagens die de tunnel inreden opschrikken. In hun achteruitkijkspiegel zagen ze een grote vuurbol. Een achteropkomende chauffeur moest zo diep in de remmen gaan dat er rook uit de banden kwam.

‘Ik ben een paar meter voor het brandende voertuig tot stilstand gekomen,’ vertelde een getuige later aan een politie-inspecteur. ‘Ik ben uit mijn auto gesprongen, heb mijn brandblusapparaat genomen en ik ben naar de brandende wagen gerend. Ik heb het apparaat op de vlammen gericht, maar ik had geen idee waar ik eerst moest beginnen.’

De chauffeur was danig onder de indruk van het gebeuren. ‘Andere bestuurders kwamen erbij en probeerden de hoge vlammen te blussen, maar de hitte was te groot en we konden niet dicht genoeg bij de vuurhaard komen. Ik heb geroepen dat de brandweer moest gebeld worden en de ziekenwagen.’

Het verkeer op de kleine ring kwam in beide richtingen tot stilstand, met een verkeersinfarct tot gevolg. Als de ochtendspits begon, zou de chaos niet te overzien zijn. In de verte waren de sirenes van de hulpdiensten al hoorbaar. Politie en brandweer baanden zich een weg tussen de stilstaande auto’s. De spuitgasten gingen het vuur te lijf. Met enige moeite bedwongen ze de vlammen.

De politie zorgde ervoor dat de auto's richting Zuid weer aan het rijden gingen. De kijkfile was enorm en er was veel overtuigingskracht nodig, veel gevloek en getier om de tientallen automobilisten aan te manen hun weg verder te zetten.

De andere rijrichting, naar het noorden, zat volledig vast. Door de wrakstukken op de twee rijstroken was het onmogelijk om het verkeer erdoor te loodsen. De rijweg werd afgezet en het verkeer afgeleid. Voor sommige bestuurders was het een akelige ervaring om in tegengestelde richting te rijden. Zij reden onwaarschijnlijk traag, tot een motorrijder van de politie hen naar de laterale rijbaan escorteerde.

De brand was gedoofd. De traumadokter bekeek het wrak en de verkoolde resten van wat even voordien een mens was geweest. Hij liet het materiaal dat de urgentieverpleger had uitgesteld weer inpakken en inladen. Hier kon hij niemand meer redden.

Nu de eerste maatregelen waren getroffen, hadden de politie-inspecteurs tijd om de plaats van het ongeluk te overzien. Her en der verspreid lagen brokstukken van de vernielde wagen. Het chassis lag op zijn zijde. Het dak en de motorkap waren door de explosie weggeslagen. Tussen de stukken verkoold vel en vlees lag een stukje stof en daarop een onbeschadigd briefje van vijftig euro.

Een meisje van hooguit veertien jaar leunde tegen de tunnelwand. Ze had moeten braken. Toen ze na de klap uit een gestrande personenauto stapte, zette ze haar voet op de wijd opengesperde hand van het slachtoffer. Sindsdien had ze niet meer durven bewegen. De dokter was bij haar.

De politie deed de nodige vaststellingen: de agenten namen foto's en maakten een plan op met de exacte afmetingen en de precieze plaats van elk wrakstuk. De deskundige van het

parket riep DOVO op, de ontmiijningsdienst van het leger, om een kijkje te nemen. De officier nam de brokstukken in beslag en liet ze wegvoeren voor verder onderzoek. De rijbaan werd ontruimd en de brandweer spoot het wegdek schoon.

Na verloop van tijd kwam het verkeer weer op gang. De chauffeurs waren opgelucht dat ze eindelijk hun weg zonder hindernissen konden voortzetten en ze maakten dankbaar gebruik van hun gsm. Niemand besteedde nog enige aandacht aan de plaats van het dodelijke ongeval. Tegen de middag kon niemand meer vermoeden dat hier een paar uur tevoren een man gestorven was.

Commissaris Stijn Goris van de lokale recherche van de Politie Brussel Hoofdstad zat verveeld in een dossier te bladeren. De lopende zaken waren afgehandeld. Voor het eerst in lange tijd kon hij eens op adem komen.

Het waren drukke tijden geweest. Zijn baas, hoofdcommissaris Eric Mertens, had hem een aantal zaken voorgeschoteld. Sommige had hij kunnen oplossen samen met Stef Pauwels, zijn inspecteur. Andere waren zonder gevolg geklasseerd. Goris schoof zijn bureaustoel achteruit en rekte zich uit, de armen in de nek en de benen gestrekt. Hij sloot zijn ogen en dacht aan Sacha. Nadat hij de zaak Kefkevsky had opgelost, had hij enkele dagen vakantie genomen. Hij was op het eerste vliegtuig naar Praag gesprongen om bij zijn Sacha te kunnen zijn. Die eerste dag hadden ze uren gevrijd, alsof ze de verloren tijd wilden inhalen. Stijn en Sacha hadden veel en lang gepraat. Goris wilde niets liever dan zijn leven delen met haar, maar hij kón het nog niet. Hij was er nog niet klaar voor. Hij voelde nog altijd die remmingen. Hij was bang om zich aan haar te binden. Sinds hij Sacha had ontmoet, waren de nachtmerries verminderd en had hij een zeker evenwicht gevonden. Dré, zijn psycholoog, had hun relatie aangemoedigd en hij vond dat Stijn de definitieve stap moest zetten.

‘Ik heb het gevoel dat ik aan de rand van een zwembad sta en de moed niet kan opbrengen om het water in te duiken,’ had Stijn tegen Dré gezegd.

‘Laat Sacha je dan een duwtje geven,’ had de psycholoog flegmatisch geantwoord.

Goris droomde verder weg en het beeld van Sacha doemde op. Hij hoorde haar klaterende lach en zag haar blauwe ogen die hem verliefd aankeken.

Hij schrok op toen zijn telefoontoestel rinkelde. Automatisch keek hij op zijn horloge: 15.53 uur.

Zijn chef wilde dat hij naar zijn bureau kwam. Sinds Goris in aanvaring was gekomen met de Russische maffia, was er een nauwe band ontstaan tussen hem en de hoofdcommissaris.

‘We hebben samen in het bloed gestaan,’ zei Stijn daarover.

Met zwierige tred klom hij de trap op, naar het bureau van zijn baas. Hij had een hekel aan liften.

‘Omdat ze de mensen zo lui maken,’ zei hij altijd.

In het bureau van de chef zaten nog twee mensen. Goris kende dokter De Winter, de anatoom-patholoog, maar de andere had hij nog niet ontmoet. Het was een man van middelbare leeftijd, een militair aan zijn uniform te zien. Het bleek een kapitein van de logistiek, meer bepaald van DOVO.

Mertens stelde hem voor als kapitein De Jaeger.

‘Stijn, vanochtend vroeg is er een ongeluk gebeurd op de kleine ring.’

‘Aan het Madouplein, ja ik weet ervan,’ onderbrak Goris zijn baas.

‘Maar het was blijkbaar geen ongeval, is het niet kapitein?’ ging Mertens verder.

‘Nee, inderdaad,’ antwoordde De Jaeger. ‘De verkeerspoli-

tie verwittigde ons op vraag van de deskundige van het parket. Hij wou ons advies. Mijn team heeft de auto ter plaatse onderzocht en de wrakstukken in beslag laten nemen. Het is duidelijk dat de auto ontploft is door een bom. In de restjes hebben we sporen gevonden van trinitrotolueen. Dat is een brisante stof die bij snelle opwarming een temperatuur ontwikkelt van wel 2400°C. De stof is vrij in de handel te koop in de vorm van boorpatronen. Het is een tamelijk veilige stof, die ongevoelig is voor schokken. In dit geval is ze elektronisch tot ontsteking gebracht.’

Ja, ja, dacht Stijn. Wie weet nu wat trinitol of hoe heet het nu ook weer is. Brisant? Hmm, wat moet ik daar mee?

‘De bom was een vernuftig ding,’ vervolgde De Jaeger, ‘een elektronisch apparaatje dat aan de snelheidsmeter was gekoppeld. Zodra de snelheid een bepaalde grens overschrijdt, wordt het ontstekingsmechanisme geactiveerd. Eenmaal onder de vooraf bepaalde snelheid is er contact en ontploft de bom. Ik vermoed dat het ontstekingsmechanisme onder de motorkap zat. Dat moeten we nog onderzoeken. De wagen zat vol met elektronische gadgets waarmee kon worden geknoeid. De ladingen daarentegen waren bevestigd in de passagiersruimte, de motor en de koffer. Zij zijn gelijktijdig ontploft en hebben het voertuig compleet vernield. Het was duidelijk dat de dader er zeker van wilde zijn dat het slachtoffer niet meer gered kon worden.’

‘Het gaat dus om moord, dat is duidelijk, dank u, kapitein,’ onderbrak Mertens de woordenvloed.

‘En u, dokter, hebt u iets relevants gevonden?’

‘Ik heb nog maar weinig gegevens. De autopsie moet nog gebeuren, maar ik kan bevestigen dat het om een blanke man gaat van rond de zestig jaar oud. De ontploffing heeft zijn lichaam uiteengereten. Sommige delen zijn erg verkoold of

zelfs volledig verbrand. Andere daarentegen, zoals de thorax, zijn uit elkaar gerukt en weggeslingerd. De dood trad onmiddellijk in. Hij heeft niets zien aankomen. Na de autopsie zal ik een verslag overmaken.'

'Dank u dokter. Wel, Stijn, dat is alles wat we hebben. Ik kan je nog meegeven dat de identiteit van het slachtoffer vaststaat. Het gaat om Marcel Bontemps. Hij woont in Brussel, in de Bossquare 123. Hij is een schatrijk industrieel, of liever was, en sinds kort hield hij zich ook met politiek bezig. Hij heeft de verkiezingscampagne van de belangrijkste man van de huidige regering op discrete wijze gefinancierd. Hij was een man met een grote invloed en hij bezat veel participaties in buitenlandse ondernemingen. Dat is een grove schets van wijlen Marcel Bontemps. Wij worden met het onderzoek belast.'

Juist, dacht Stijn, met wij bedoelt hij vast en zeker ik.

'Vragen, Stijn?' vroeg Mertens.

'Ik veronderstel dat ik de expertenverslagen krijg?'

'Absoluut.'

'Oké,' antwoordde Goris en richtte zich tot de man van DOVO. 'Kapitein, ik ben een leek op het gebied van explosieven. Kunt u uw verslag in leesbare taal opstellen?' vroeg Stijn aan de expert.

'Natuurlijk, commissaris,' antwoordde De Jaeger.

'Ik heb nog een vraagje: kan u de werking van het mechanisme eens opnieuw uitleggen?' ging Goris verder.

'Het vooraf geprogrammeerde apparaat wordt aan de snelheidsmeter gekoppeld. Als de bestuurder bijvoorbeeld over de honderd kilometer per uur gaat, wordt het mechanisme geactiveerd. Van zodra de bestuurder weer onder de honderd kilometer per uur...'

'... ontploft het,' ging Stijn verder.

'Dat is correct,' antwoordde de militair.

‘Goed heren, dan zullen we het voorlopig hierbij laten,’ rondde Mertens het gesprek af.

De Winter en De Jaeger namen afscheid. Stijn bleef zitten.

‘Nog iets, Stijn?’

‘Ja, Eric, is dit geen zaak voor de federale gerechtelijke politie?’

Als ze alleen waren tutoyeerde hij zijn chef, een gevolg van hun escapade naar aanleiding van de ontvoering van Stef Pauwels.

‘Dat, mijn beste man, is een pertinente vraag. Onze ploegen hebben het voorval eerst afgehandeld als een banaal verkeersongeval, om de kleine ring zo snel mogelijk vrij te krijgen. Niet erg snugger, dat geef ik toe, maar het is nu eenmaal gebeurd. De Federale beweert nu dat we hun *crime scene* hebben verprutst. Zij zijn gaan uithuilen bij de onderzoeksrechter. Hij was hun gemekker beu en heeft ons met de zaak belast.’

‘Wie is de rechter?’ vroeg Stijn.

‘Bruno De Graef.’

Dat was tenminste nog iets positiefs. De Graef had Goris volledig gesteund toen hij zonder toelating naar Amsterdam was getrokken om er af te rekenen met Kefkevsky. De Graef had het potje snel toegedekt.

De Graef heeft zijn roeping gemist. Hij was beter politie-man geworden, dacht Goris.

‘Goed,’ vervolgde Mertens. ‘Pauwels is met vakantie, niet?’

‘Yes!’ antwoordde Goris. ‘Die heeft meer geluk dan ik.’

‘Ik zal je gelukkig maken,’ zei Mertens met een lachje om de mond. ‘Ik heb hier nog een kandidaat-officier rondhangen. Hij loopt stage bij ons. Neem jij hem maar op sleeptouw.’

Goris liet duidelijk merken dat hij niet opgezet was met die versterking.

‘Nee!’ zei Mertens, ‘geen protest, geen gesmeek. Het is zo.’

Hij schijnt trouwens een uitmuntend speurder te zijn. Een beetje zoals Goris indertijd was.'

'Is!' verbeterde Goris zijn baas en lachte alweer.

Mertens keek hem vrolijk aan. Zijn jonge commissaris had nog altijd genoeg punch.

'Ja, wat kan ik daarop zeggen? Ik bel hem wel even. Hij heet Luc Lietaert,' antwoordde Mertens.

'Oké, Eric,' zei Goris berustend.

'Hoe gaat het trouwens met je?' vroeg Mertens geïnteresseerd. 'Wanneer ga je nu eindelijk de definitieve stap zetten?'

'Sacha en ik zijn er nog niet uit,' antwoordde Goris ontwijkend, 'maar het komt wel in orde.'

Hij verliet het bureau van zijn baas en liep nog even langs de cafetaria om een reep chocolade te kopen. Hij wreef over zijn strakke buik.

Dit kan nog net, dacht hij.

Hij maakte een praatje met een collega en snoepend ging hij terug naar zijn bureau. Goris had niet echt haast om met de zaak te beginnen. Hij kon geen onderzoek uitvoeren op de plaats van het misdrijf. Hij moest op de verslagen wachten. Het enige wat hij kon doen, was de familie van het slachtoffer ondervragen. Maar Goris wist uit ervaring dat die mensen zo kort na de feiten niet altijd een duidelijke verklaring konden afleggen.

Hij stapte zijn kantoor binnen en zag iemand over zijn open dossiers gebogen staan.

'Kan ik u helpen?' vroeg hij luid. Zijn hand lag op de kolf van zijn pistool, klaar om het te trekken.

De man sprong op.

'Euh, ja euh, ik ben Luc Lietaert. Ik word bij commissaris Goris verwacht.'

Goris liet zijn wapen los en liep op de man af. Hij sloot demonstratief de map en keek Lietaert aan.